

اداره خانه

باب عالی بجاده سنده دائره مخصوصه

آبونه شرائطی

ممالک عثمانیه ده سنه لکی (۶۵) ، الق
آیلنی (۲۵) غروشدر . ممالک
اجنبیه ده سنه لکی (۱۷) ، الق آیلنی
(۹) فرانقدر .

[ایضاحات : نسخہ سی الی پاره ، آلق
آیانی برجلد ، هرجلدی ۲۶ نسخه در .]

اضطارات

§ آبونه بدلی پشیندر .

§ آدرس تبدیلنده قرق پاره لک پول
کوندر ملی در .

§ مسله موافق آثار مع المنونیه
قبول اولنور . درج ایدیلمه یں یازیلر
اماده اولوغاز .

کتابخانه

۱۳۳۰

دینی، علمی، ادبی، سیاسی هفته لک مجموعه اسلامیہ در

والله یهدی من یشاء الی صراط مستقیم

اتبعون اهدکم سبیل الرشاد

رساله مزدن آلتدینی کوسترملک شرطیله
بتون یازیلر هرهادکی برغزته طرفندن
اقتباس اولونه یینیر .

§

مکتوبلرک ، امضالرک واطبع و
اوقوناقلی اولمسی و آبونه صره
نومروسنی محتوی بولونمسی لازمدر .

§

ممالک اجنبیه ایچون آبونه اولانلرک
آدرس لرینک فرانسوزجه سرده یازلمسی
رجا اولنور .

§

پاره کوندرلدیکی زمان نه یه دائر ولدیقنک
واضحاً بیلدیرلمسی رجا اولنور .

آنحقی ، اصولک واضع اولی اولان امام شافعی دن منقول اولان شی
بالتبع بونلردن خارجدر . بنم اک زیاده تعجب ایتدیکم شی ده علامه
ولی الله دهلوینک بومقامده کی سولش اولدینی سوزلردر .

مقلد: — دهلوینک سویله دیکی اکر قیصه برشی ایسه بکاده سویله .
یوق اوزون ایسه اوسوزلری حاوی اولان کتابی بکا تعریف ایت !
محقق : — دهلوینک بیاناتی قیصه در . (کتابلرینک ایچندن
برساله چیقاروب اوقودی که خلاصه سی بوجه آتی در .)

[رساله دن اوقودینی شیلر ویدنجی محاوره نك صوکی کله جک هفته]

اجتهاد

مسئله

اولا ادرک کرمزی اورتم ...

عثمانی آوروپاننده فوران ایدن فزایع وفضایحک اک عاقله فزا
برتجلیکاهنده ایجه مدت یانوب قاوولدقندن سوکرا « درسعادت »
دیدیکمز مبارک پانتختمزه قاووشدغم زمانینه بوستونلرده « نیچون بوتون
سوقافلرمن چیقه ماز اولمش؟ » عنوانیله انتشار ایدن برحسب حالده دیمشدم که:

« اوت، بونده کیسه نك شبهه سی قالمادی: بومملکت؛ طوبدن، توفکدن
هرشی دن اول عرفان ایستر . بز، آوروپانک سلطوت علمیه سی قارشیننده
بویله پست پایه قالدیجه دنیانک قوای مادهیه سی الیزه تسلیم اولونسه ینه اونلره
بوی اولچوشه مهیه جکیز، بوغولوب قالاچغز . حمدالله مملکتیمز، بو حقیقتک
پیشکاهنده اولسون اختلافه دوشمه دی، براتفاق تام ایله: « جاهل، اوکر نکه
احتیاجز وار . » دیدی . لکن بوتدن الیرسی ایچون بیکلرجه باشلی اژدر
اختلاف، بوینی اوزاندی: کیسی، « شونی اوکر نهلم، سویله اولالم . »
دیور؛ کیسی: « خایر، او اوکر نهیله جک شی دکلدر. زمانی کجی . نجات
اوبر طرفده در . » دعواسنی مدافعه ایدیور، کیسی: « ایکیکرده ده اصابت
یوق. قورتولق ایسترسه کز بزم سوزمزی طوتوکر . » دییه حایقیر یوروبوسلسله
اختلافات تسلسل وادیلرینه سوروکلر نیور؛ نهایت بوزاع قیل وقال آمیز هیچ
برثمره خلاف طوغور امایه رق تقامت مطلقه محکوم اولویور .

جسم وطنک مختلف جهتلرینه مختلف استقامت لرده صاپلانان بو دعوالر،
ایکی محصله قوایه ارجاع اولونا بیلیر: افراط و تفریط . بو ایکی قوت ،
عینی درجه تأثیرده اولوق اوزره مختلف جهت لرده ، فقط عینی استقامتده
مملکتک روح ترقیسی اوزره رینه مسلط اولمشدر . مسلط اولمشدر دیورم ؛
چونکه مولود میخانیکسی؛ برعظالتدن، برعدم حرکتدن عبارتدر . برآز
داها آچق سویلیلم: بو ایکی قوتدن بری « دین » نامنه رفع لوا ایتمشدر .
اگر مدافعه سی در عیده ایتدیکی ماهیت مقدسه یی ای آکلامش اولسه یدی،
قارشیننده کی مقاومت غلبه ایدم جک و عطالت حرکته منقلب اوله جقدی .
بزده بو « فدان ادراک » ، « بو افراط » ؛ « تمصب » ایله افاده اولونویور .
ایکنجی قوت، بوتون بوتون سرباز ومعنددر: تجدد « نامنه برنجی به
معاکس بوجه تأثیر طوتمش کیدیور . فقط درجه زندکیسی اوته کندن
فضله اولادیفندن - برکت ویرسون - مولد حرکت اولمایور . بو حرکت
اعتقاد مزجه برنجی دن آز ضررلی (منی) اولمایا جقدر . بزم نقطه نظر مزه
کوره مثبت وسالم بر حرکت ، آنجی بوقوتلرک متوازی ، یکجهت اجرای تأثیر
ایتمه لریله تکون ایدم به جکدر: نه زمان « دین » نامنه اجرای تأثیر ایدن لره
بر « عامل تجدد » اولارق ایسه صابر بلانلر بر برلرینه مونس بر « حد
اعتدال » . یافلا شیلر و مشترکاً ایفای عمل ایدر لرسه اوزمان مستقیم بر حرکت

اجتهاد ایتمشدر ؛ زعمنده بولنیور لر سه ده بو برزعم سخیف ، احتمال
ضعیف دن بشقه برشی دکلدر . چونکه لفظ، بونی قبولدن منع ایتدیکی
کبی حدیث رکانه ده بونک اصول وار کاتی هدم ایدیور . اونلرک
عندنده دعوی اجماعده بوندن ده ظاهر بر لفظ اولاماز .

باقیکز ! ابن قیم الجوزی نه دیور: « عصر سعادتده ، عصر
صدیقه ، عصر فارونک اولارنده بر اغزده سویلنان طلاقات ثلاثه
طلاق واحد قیلمش ایدی . چونکه انسانلر بو عصرده طلاق
خصوصنده اللهم انا ایدر لر ایدی ، وقتا که تقوی اللهم ترک ایدوب
کتاب الله ایله تلاعبه قالدیلر ، غیر مشروع صورتده طلاقده بولمغه
باشلادیلر ؛ آرتیق آنلرک التزام ایتدک لرینه قارشو عقوبت التزام اولندی،
امر طلاق تخفیف ایدنلر ده آغیر جزا ایله جزالندیلر . بوکامینی
حضرت عمر طلاق واحدده کوردیکی مفسدتی ترک ایتمش و لاجل -
المصلحة طلاقات ثلاثه عد ایتمشدر ... »

مقلد: — (حدید و غضوب بر طور ایله) حضرت عمر کنندی رأی
واجتهادینی سنت و اجماعه تقدیم ایدی . دیه جک قدر بر جسارتی سکا
کندی اجتهاد کی ویردی؟! عین ایدم که: وجدانم ، محقق صورتده
سنکله محاوره یی قطع ایتهمی آرزو ایدیور ؛ لکن بن هر حالده پرده
آلتنده کیزله مک ایسته دیک شیلری اکلامق، قلبنده بسله دیکک امللرک
هپسینی استخراج ایتک ، مسلمانلرک فکر لرینی توحید ، دینده
اصلاحات دیه تحیل ایتدیکنک شینک حقیقتده واف اولوق ایستورم .
هم بن اوله کوریورم که: دینده اصلاحات دیه دیکک طولایوب
طوردینگ شی ، پک یقین بر زمانده کره ارضده فتن و فساد ایقاعنه
بادی اوله جق ، مسلمانلری بر برینه دوشوره جک جهنمی بر آتشدن
بشقه برشی دکلدر .

محقق: — (کمال حلم و سکونتله) نفسکه توفیقات ایسته !
قلبدن فتوی آل! تأویلات ایله اوغراشان مقلدلری کنندی حال لرینه
براق، اونلره یافلاشما! کوزلرینه ده آج! او زمان مأمولدر که طریق
هدایته ارشاد ایدم جک بر هادی به تصادف ایدر سکده ناردن قورتو-
لورسک! هم شو حقیقتی ده آبی بیلمک لازمدر که: بن قطعاً کنندیکمدن
حضرت عمر سویله سویلیور ، دیمدم ؛ آنجق بنم سویله دیکم شیلر
روایتک صحتی مسلم اولدینی جهتله ائمه اربعه و سائر لری طرفدن
روایتی داغما اخذ اولنان ابن عباس (ر. ض) حضرت تلرینک قولیدر .
فقه-انک تأویل ایتمه لرینه کلنجه: بونک سببی ده شودر: معلومدر که
فقهها بر طاقم اصول وقواعد وضع ایدرک بونلری امام لرینه اسناد و بو
اصول وقواعدک کویا اونلرک اصولک فرعلری اولدینی ده اثباته
چالشدیلر .

حال بوکه ، بن بونک خلافتی ادعا ایدیورم . بنم عندمده بویله
اولدینی کبی ائمه کرام (رحمهم الله) عندمده بویله در . بو اصولک
اکثریسی اصولونک ؛ کنندی امام لرینک قوللردن استنباط ایدوب ده
کندی مذهب لرینه تطبیق ایتدکاری قواعد نظر یه دن بشقه برشی دکلدر .

باشلا باجق و جسم وطن ، شهراه نجه طوغرو ایلریه جکدر . وایتته اوزمان بوتون بوکونکی چیمماز سوقاقلر ، چیقار اولاجقدر . والافلا . «
اوت ، بوکونده بوتون قوت ایمانله تکرار ایدیورم : والافلا ؛
بوتماکس بی هوشانه دوام ایتدیکجه ، بر تضامن ذی شعوره ترک قوت
ایتدیکجه کائناتک سیر عمومیسنه عصبان ایتیش بر در بدر هویتمده ،
عاطل و باطل ، سورونه جکز !

مملکتده عادلانه دوشونلرک ؛ امید بخش برکیتده ، یأس شکن
برکیتده بولونمالرینه رغماً ، اهل ، نا اهل هر تظاهره قارش
« مطاوع بروضیت » اخذ ایتیش اولمالری ؛ یوقارده تعریف ایتدیکم
هرایکی قوتی ؛ کندی مشوار ناهموارنده سربست بیراقیور . هرایکی
بطان ، آلا بیلدیکنه جوشویور ، جوشویور . بوجوشغونلق دوام
ایده ایده برکون هیچ بر معصوم طانیما یارق همیزی بوغاجق .
طانیما باجق ؛ چونکه : مطاوعت ساکنانه ، عصمت و صداقت
مناقضدر ! « بوتون بوتون سرباز و معتمد » دیدیکم « تجدد املی » ،
پک بو بوک ، پک واضح بر قنوت اندازیسی اولان صوک زمانلردن
کندینهده بر حصه عبرت و اعتدال چیقارایلملی ، شو وطنک بحق
خیرخواهی اولدوغنی اثبات ایده جک سلامت ، امانت ، درایت اثرلری
کوستره بیللملی در . مع التأسف ، قوت بصر و بصیرتی مختلف سویه .
لرده بولونان بر چوق ذوی العقوله دانیشیورز ؛ هیچ بری ، طوتولان
خشین و بغض افزا یولک بر عاقبت مسموده یه نامزد اولدوغنه وجدانی
اشهاد ایده میور ، هیچ بری خالصانه ولوجه الله نشر انوار ایدن بر
منبع (اجتهاد) ایله قارش قارشیه بولوندوغنه قائل اولامایورا چونکه
بو عزیز وطنده ، « عزت دین » ؛ « عزت نفس » مسئله سیدر . اونکه
پک چوجو قجه سنه اویناندیغنی کورنلر ؛ پک چابوق یارالانیر ، اعتماد
وامنیت حسلری پک چابوق غائب ایدیورلر .

ازدواج ، تستر ، مدرسه ، ملالق ، خواجه لوق ... بو مسئله لر ،
بر تشریح جسمانی کورمکده اولان وطنمیزک ختام عملیاتده اوجاع
و آلامتک امتدادینه ، یکی یکی تشریحلره محتاج اولماسنه میدان بر اقامق
ایچین شیمیدین اجرا اولونان ، حاضرلانا « روحانی تشریحلر » کی
تلقی اولونابیلیر : شبهه سز بو تلقی ، بو استحضار ؛ غایت طوغرودر ،
شایان تقدیردر . فقط معنوی تشخیصلر ، تشریحلر ؛ بر اهلیت کامله ایستر .
بز ، مشرحین جسمانیه مزدن اولسون عبرت آلامایا جقمی بز ؟ اونلر ،
بزی نه قدر ای طانیبورلر ، نه قدر حکیمانه بر مه حاج حلول ایله
جکرلر مزه قدر صوقولویورلر . عثمانی اوروپاسنی المزدن آلان صوک
بالقائلر حربی دکل ، سنلرک مجاهدات متکافه سیدر !

اوته کیسلی بر اقلمهده لجام حمیدی ؛ آغزلری سربست بر اقیور
بر اقمز جوف مده مزدن کال تهالکله کوبوره رک ایلك غشیان مکروه
حالده اورته یه صاچیلان شو « رفع تستر » مسئله سنی بر آرز موضوع
صرام ایده لم ؛
بن ، بو آرزونک علت اقصاسنی ، مملکتتمیزک هر شیشی مدافعه یه

مؤکل اولان قوته منسوب بر عضو ذی شعور دن شویله دیکلدم :
— سوقاقده کیدرکن دقت ایدیورم ؛ ملکیه سی ، عسکری ،
خواجه سی ، حاجیه سی ، کنجی ، اختیاری ؛ ... برقادین کوردیلر می اوکا
تماس ایتک ایچون بر انحنای شهوی ایله استقامت حرکتلری غائب
ایدیوریلر . اُفندم ، بر ملتک که عقلی ، بلندن آشانی اولور ؛ اوندن
نه خیر اومولور ! ..

ایشته تستر علیهدار لخنک سرانکشافی بوراده آراملی . بز معقلمز ،
بلمزدن آشانی یه دوشه لی چوق زمان کچدی . بودردمزی ساقلایا جق
هیچ بر بر مز یوق . ذاتاً صاقلامق ، انکار ایتک ؛ دوامنه قائل اولمق دیمکدر .
تستر علیهدار لخنک ؛ بو میلان حیوانینک درجه افراطده بولوندوغی
یرلرده ، بالخاصه ذوق عالیه دن محروم شخصیتلرده مظهر قبول وانکشاف
اولدوغنه باقیلر سه او علیهدار لوق ایله بو افراط و محرومیت آراسنده بو بوک
بر علاقه بولوندوغنه قائل اولمق امکانی قولایلا شیر .

هم بو کاباشقه بر سبب ده بولونامایور ؛ تستر شرعی ؛ مسلمان قادینلرینک
هانکی نوع تکاملنه مانع اولمشدر ؛ او قومالریه یازمالرینه می ، تربیه .
لریه می ، اخلاقلریه می ، سعادتلریه می ، وظیفه لریه می ، حقوقلریه می ،
نه لریه می ؟ .. هر شئی دن اول بو ، کوسترملیدر ، تستر مشروع ؛ اسلامیتک
هر زماننده ، هر مکاننده اجرای حکم ایتدی . فقط یه بر چوق فاضلات
نسوانک یتشمه سنه مانع اولمادی ؛ قادینلرک « عرضه تجاوز رجال »
اولماسنه مانع اولدی ، وقار نسوی بی کمال متانتله محافظه ایتدی و نهایت
هر مسلمانانه ، صحت نسبه قناعت فضیلتی ویردی !

قادینلر مزنی تسزدن قورتاراجمز دییه اوغراشان ایشسز افندیلر ،
بو غیرت لری بر قاج اناث ابتدائی مکتبی کشادینه تخصیص ایتسه لر دی غایه
اقصالی اولان آرزوی « تعین » . دها کسدرمه ، دها مستقیم
بر یولدن کیتمش اولورلر دی .

مسلمان قادینلرک بو کونکی انحطاط اجتماعیه سنی کورنلرک صنف
اولنده بزده بولونویورز . فقط بو انحطاط ایله تستر آراسنده هیچ
بر علاقه کورمه میورز . اک قوتلی دلیل مزده تاریخ اسلام در ، تجربه
و حادئاتدر . ایشته بونکچون تستر علیهدار لرینک ارباب عقولدن بولو .
ندوغنه قائل اولونجه ، هر حالده بو علیهدار لردن ، باشقه بر ضایه بکله .
ندیکنه قناعت اضطرارنده قالییورز .

بز دییه بیلرلرک : اوروپالیر ، تسترک علیهنده در . اونلر عقلی
باشنده آدملردر . بز اونلرک رأینه تابعز .

بو طرز اجتهاده دییه جکمز یوق . مجتهدلری ، اوروپایی عامیانه
تقلیدک جزاسنی ، بر آرز دها کورسونلر . فقط مملکتک ، معصوم
اهل اسلامک حضور ایمانی اخلاص ایتمکدن چکینسینلر . بوق ، مطلقاً
بوتون مسلمان قادینلرینک کشاده لقا سوقاقلره دوکوله سنی ایسته یورلر
ایسه اولا کندیلری و کندی هم مشربلری باشلری اورسونلر . اوت ،
بو ، اک معقول و واقعه مطابق بر طرز تسوبه در ؛ قادینلر مزنی آچلم ،
فقط ارککلر مزنی اورتم .
عبد اللطیف نمراد